

Családi Kirándulás

A kép 1958-ban készült, egy Caracas melletti kirándulóhelyen. Balról a második vagyok én, mellettem balra Évi lányom, jobbra tőlem sógornőm, Magda (ő látható a kép alján, ülve) két kislány, a bal szélén pedig a férjem áll. Magda volt az, aki a leginkább forszírozta, hogy Venezuelába menjünk. Benne egy fantasztikus barátnőt ismertem meg, aki kinti beintegrálódásunkban rendkívül sokat segített. Magda a gettóban vészelte át a szörnyű időket, és röviddel a felszabadulás után, illegálisan hagyta el az országot. A család egyik ága már évtizedek óta Venezuelában élt, Magda hozzájuk ment. Szerencsére, gyermekeink Venezuelában nagyon megszerették egymást. Évi egy magániskolába járt, ha jól emlékszem, amerikai neve volt az iskolának, a tandíj egyáltalán nem volt vészes, a sógornőm gyerekei is oda jártak. Mint a családból a harmadik gyereknek, csak fele tandíjat kellett fizetnünk. Egy idő után, amikor a gyerekek a középiskolába kerültek, a sógornőm átíratta a két gyereket a német iskolába, mert az volt a legjobb iskola. Ez a német iskola a Caracasban régóta élő német emigránsok, illetve azok leszármazottainak középiskolája volt, a tanárok pedig részben az Egyesült Államokban, részben Európában tanultak. És oda is harmadik gyerekeként ment az Évi, hogy ne kelljen annyit fizetni. Mikor elvégezte a második gimnáziumi osztályt, azt mondta, hogy ő a zsidó iskolába akar járni. A sógornőm fiai a német gimnáziumban végeztek, Évi a zsidó gimnáziumban. Azokban a közösségekben, ahova akkor jártunk, klubokba, ide, oda, amoda, a lányom valószínűleg olyan barátokra tett szert, akik olyan hatással voltak rá, hogy ilyen döntést hozott, és én megértettem őt. Kisebb korban ennek nemigen van jelentősége, nagyobb korban az efféle érzékenységek előjönnek, és a gyermekem oda akart járni, ahova tartozónak vélte magát. Rendszeresen jártunk az ottani zsidó közösség rendezvényeire, ahol a zsidó ünnepek, illetve a nagyobb társadalmi események alkalmából jöttünk össze. Ez egy világi szemléletű, nyitott társaság volt, mi, szülők külön, és a gyermekeink ugyancsak külön klubszerű életet éltünk, barátkoztunk, segítettük egymást. Évi nem tőlünk, hanem saját társaságán belül, a vele egyívású gyerekekkel barátkozva szerzett ismereteket a zsidó gimnáziumról és döntött úgy, hogy itt akarja folytatni a tanulmányait.